

МАИНЕ ПОРЕД БУДВЕ И МАИНЕ У ГРЧКОЈ

Милорад П. Радусиновић је у „Историјским записима“ (Титоград 1986/3) објавио чланак „Неколико трагова у руској штампи о Црној Гори за времена Шћепана Малог (1767—1773)“. У првој напомени Радусиновић каже: „Држимо да је неправилно да се назив страних новина, па и руских, преводи. Растислав В. Петровић у фељтону ‚Загонетни цар‘ (Шћепан Мали у руској историографији и књижевности, Политика, бр. 24726 од 7. VIII 1982) писао је ‚Санктпетербуршке новости‘. Такво писање није прихватљиво, без обзира на тачност превода, јер се могу јавити аналогна рјешења: ‚Њујорк тајмс‘ требало би писати као ‚Њујоршко вријеме‘, руски лист ‚Новоје времја‘ би негдје могао да личи на недићевско ‚Ново време‘, што се заиста не може оправдати. Ваља, управо због тога, сачувати оригиналан назив листа“.

У дневним листовима није грех ако се преведе назив листа као што сам то ја урадио, тим пре када је тај превод тачан и у духу нашег језика и када је то објављено у фељтону; међутим, неопростиво је то што је Радусиновић у *научној* публикацији назив новина погрешно написао, и то управо на истој страни на којој се залаже да се сачува „оригиналан назив листа“, и где указује на моју наводну грешку. Радусиновић у првој реченици свог текста пише: „Санктпетербуршке вједомости“. У руској азбуци не постоји слово „ј“, па ми није јасно како је Радусиновић могао да напише „вједомости“. Ако се претпостави да је по среди штампарска грешка, зашто се та грешка понавља на више места, заправо зашто негде пише „ведомости“ а негде „вједомости“. С друге стране питамо се како је Радусиновић могао да новине о којима је реч назива „Санктпетербуршке...“ када се оне другачије називају.

И да сам назив ових новина написао „правилно“, онако како би то данас урадио један руски историчар, ни то не би било верно оригиналу зато што су по новом руском правопису заме-

њена нека слова која се налазе у називу спорног листа. Радусиновић је објавио неке вести и из листа, као је он написао: „Московске вједомости“. Тврдим да лист са овако написаним називом није никад постојао.

На другој страни свог чланка Радусиновић пише: „Русија је повела рат против Турске (1768—1774)“. То није тачно. Исправно је: Турска је повела рат против Русије. На четвртој страни његовог чланка пише да је Ј. В. Долгоруки борао у Црној Гори до 21. октобра 1769. Ни овај податак није тачан. Долгоруки је напустио Црну Гору 24/25. октобра 1769. године, заједно са својом пратњом.

У једној вести, коју наводи Радусиновић, спомињу се Маине. Од каже: „Руси су у Маинама основали војну болницу и складиште оружја“. Радусиновић у напомени „исправља“ ову вест и напомиње: „Маине је село, али је у руским новинама, можда и ненамјерно, писало да је у питању град“. Радусиновић из незнања сматра да је у овој вести реч о Маинама поред Будве, међутим, у питању су Маине — лука у Мореји, где су Руси (1770) допловили са флотом из Балтичког мора поред Копенхагена и између Херкулових стубова и тако остварили подвиг не мањи од Ханибаловог преласка преко Алпа.

Цитирајући једну вест из Беча, Радусиновић каже: „да се Стјепан (Стефан) Зановић, звани Ханибал“, издавао за Шћепана Малог „чак и 1790“. Што је много, много је, јер се поуздано зна да је Стјепан Зановић умро 25. маја 1786. Ко зна, можда се након четири године повампирио?

Оволико грешака у тексту који има само осам страна превише би било и за једну књигу. Толико се грешака не би могло наћи ни у једном обичном чланку објављеном у „недићевско „Ново време““.

И на крају рецимо још и то да у руској штампи, у новинама о којима је реч, има много више вести о Црној Гори и Шћепану Малом, него што је то презентирао М. П. Радусиновић.

Ратислав В. Петровић